

LEDARE MAY WIKSTRÖM

Goda rykten är dyra nuförtiden

EN KVINNA i San Francisco, taxitjänsten Ubers födelsestad, står frustrerad på trottoaren och blir nobbad av förare efter förare i sitt försök att beställa en bil. Orsak: Hon har dåligt rykte som kund. Hon fattar inte varför – den här appen har hon ju använt sig av i årtal. Tills insikten drabbar henne: För ett tag sedan gav hon sitt lösenord till telefonappen till sin pappa, som skulle ta hand om barnbarnen när hon var borta en helg. Efter att ha kollat visar det sig mycket riktigt att han inte riktigt hade förstått sig på det hela, utan av misstag beställt bilar till fel adresser, flera bilar på en gång eller själv ställt sig på fel ställe. Sådant kan hända den bästa. Men i den nya världen är missar av det här slaget fatala. Den riktiga ägaren till lösenordet får nu jobba för att återvinna sitt kapital. Ubertjänsten bygger – precis som den privata boendetjänsten Airbnb från samma stad – nämligen helt och hållet på det ständiga, offentliga flödet av ömsesidig utvärdering mellan kunden och den som erbjuder tjänsten. Ett dåligt betyg sätter stopp för kredibiliteten, oberoende av vilkendera parten som får det. Allas ögon ser vad som sägs om dig.

FRAMTIDSSPANARE förutspår att ryktet – det goda – blir den stora handelsvaran och kreditvärdet i framtiden. Det dåliga ryktet i sin tur läser oss ute från jobb, tjänster, ekonomisk trygghet.

Socialt sett har det stora paralleller med den islamiska fatwan. Den används i tragiska fall som en förevändning för regelrätta lynchningar. Kristna i Pakistan vittnar om rådslan för illvillig ryktespridning. Allt som behövs är i värsta fall att någon – en irriterad granne, en avvisad äktenskapspart, en avundsjuk kollega – anmäler en påstådd skändning av islam eller profeten. På några timmar kan hem och familjer slås i spillror när mobben griper in.

Hos oss har de sociala mediernas enorma makt och snabbhet, i kombination med de gamla mediernas villrådighet och tafatta försök att tackla dem, lett till ett farligt vakuum där också de falska ryktena blir mäktiga vapen. När massan sätter gång är vreden ofta blind för korrigeringar i efterskott.

Mest sorgligt är det när traditionella medier i ett försök att tävla med de nya gör fatala misstag som raserar deras journalistiska trovärdighet. Ett färskt exempel är när ärevördiga the Guardian spred den falska kyrkliga nyheten om att Svenska kyrkan slopat bruket av Gud som ”han” och ”Herren” i sin nya kyrkohandbok. Det var på sin höjd en halvsanning, om man syftar på att Svenska kyrkan vid sidan av de texter de traditionellt alltid använt också fått in ett par nya alternativ.

VIFÖRDÖMER med fog fatworna och hedersmorden. Men det är ironiskt att en kultur som bröstar sig över att ha sett demokratin och rättsväsendet födas inte har klarat av kommunikationsrevolutionen utan att stiga in i en hederskultur, där något så skört och lätt skadat som ryktet är allt.

Det finns bara ett enda vaccin mot det snabbt smittande onda som kan förgöra både individer och samhällen. Det är källkritik, alltid.

Enskild, kollektivt och bägge i samverkan.

May Wikström är chefredaktör för Kyrkpressen.

PROFILER: LASSE WENDELIN

”För första gången kom jag på allvar i kontakt med den möjliga döden.”

Missionär för ett bättre liv

Som pastorsson uppvuxen i pingströrelsen känner Lasse Wendelin de kristna dogmerna innan och utan. – Det som saknas i de flesta kristna sammanhangen är den praktiska teologin. Var i kyrkan får man den praktiska levnadskonsten?

TEXT OCH FOTO: SÖREN VIKTORSSON

Lars Wendelin föddes i Nyslott och var yngst i en skara på åtta barn. Föräldrarna kom ursprungligen från det sedermera avträdde Karelen.

– Pappa drev en VVS-firma som gick omkull ganska drastiskt under recessionen 1967. År 1969 flyttade vi till Sverige och Olofström där han fick fabriksjobb på Volvo.

Omgående startade pappan en liten finsk pingstförsamling på orten och blev dess pastor. Sonen Lasse fick sina andliga behov mättade med råge ...

– Måndag kväll var ledig, tisdag kväll var det syjunta där pastorns son skulle närvara, onsdagskvällen hölls distriktsmöte där man skulle spela piano samt vittna. Torsdag kväll väntade bibelstudium, fredag kväll innebar körövning, lördagar var det möte för tidigare alkoholister och på kvällen ungdomssamling och så på söndagarna ytterligare två möten. Enligt Lasse Wendelin var den finsk-språkiga pingströrelsen i Sverige vid den tiden ”radikalare” än sin svenska motsvarighet.

– När man är borta från hemlandet ökar behovet att hålla kvar de gamla traditionerna.

Hur klarade du en så till synes kvävande miljö?

– Visst har jag fått mina sår, men det är – tycker jag – en lång brygga därifrån till att vara biter.

Något som kanske kunde ha skapat en kvardröjande bitterhet var hans första tid i skolan i det nya landet, då han kallades ”finnjävel” och upplevde ut-ansförskap. Ett starkt psyke gjorde att han orkade genom den tuffa första tiden och med tiden lyckades han jobba sig in i gemenskapen.

– Men många i min generation som kom från Finland till Sverige med föräldrarna gick det illa för. De fick det svårt, isolerade sig så småningom socialt, började dricka och blev halvpråkiga istället för tvåspråkiga, säger Lasse och konstaterar att samma problem även finns inom andliga sammanhang..

– Jag brukar kalla min generation sverigefinnar som varit med i kristna sammanhang för ”den tysta generationen”. Det är väldigt många som vänt på klacken och gått ur församlingen eftersom de upplevt att de nästan bara fått många och jobbiga regler, snäva ramar och väldigt litet stöd och kärlek.

År 1973 flyttade familjen Wendelin till Norrköping där Lasse senare träffade sin blivande fru Barbara. År 1989 börjar han på Livets ords bibelskola i Uppsala samtidigt som hustrun var hemma med nyfödda dottern Sara. Reaktionen från församlingshall kom bokstavligen som ett brev på posten.

– Finska pingstförsamlingen i Örebro skrev: ”Ni är fräntagna er plats i arbetsgemenskapen i finska pingstförsamlingen i Örebro eftersom ni valt att börja på Livets ord.”

– Jag har alltid varit intresserad av var-

samlingen i Örebro eftersom ni valt att börja på Livets ord.”

– Jag brukar kalla min generation sverigefinnar som varit med i kristna sammanhang för ”den tysta generationen”. Det är väldigt många som vänt på klacken och gått ur församlingen eftersom de upplevt att de nästan bara fått många och jobbiga regler, snäva ramar och väldigt litet stöd och kärlek.

År 1973 flyttade familjen Wendelin till Norrköping där Lasse senare träffade sin blivande fru Barbara. År 1989 börjar han på Livets ords bibelskola i Uppsala samtidigt som hustrun var hemma med nyfödda dottern Sara. Reaktionen från församlingshall kom bokstavligen som ett brev på posten.

– Finska pingstförsamlingen i Örebro skrev: ”Ni är fräntagna er plats i arbetsgemenskapen i finska pingstförsamlingen i Örebro eftersom ni valt att börja på Livets ord.”

– Jag har alltid varit intresserad av var-

LASSE WENDELIN

FÖDD I NYSLOTT 1962, UPPVUXEN I SVERIGE, BOSATT PÅ DRUMSÖ I HELSINGFORS.

UTBILDAD CIVILEKONOM OCH PSYKOTERAPEUT.

SPELAR PIANO PÅ FRITIDEN.

FAMILJEN BESTÅR AV FRUN BARBARA OCH FYRA BARN.

Vad hämtar du för stöd i skriften för det?
– Om inte kristendomen är framtidsorienterad, med allt vad den innebär av nåd, hopp och tro, då vet jag inte hur folk läser sin bibel.

Den första november 2015, efter ett halvårs spänd väntan, fick Lasse Wendelin veta att han hade prostatacancer.

– Det blev en av mitt livs mest betydelsefulla dagar. Jag fick en timme då jag kunde brottas med mig själv i bilen från Helsingfors till dåvarande hemmet i Träskända och familjen. – När beskedet kom var det både befriande och ångestladdat. För första gången kom jag på allvar i kontakt med den möjliga döden och tankarna gick främst till de närmaste.

Vad drog du för slutsats?

– Att nu är varje dag mycket värdefullare än den någonsin varit. Nu ska jag göra verklighet av de drömmar jag haft.

Det blev operation och idag är Lasse Wendelin helt fri från sjukdomen. Till drömmarna som förverkligats hör att utveckla ett nätbaserat digitalt verktyg för utveckling av företag.

När familjen flyttade till Finland 1998 sökte de sig genast till en starkt växande församling, Arken i Träskända.

Mensedan flytten till Drumsö har paret Wendelin börjat besöka gudstjänster i den lokala evangelisk-lutherska församlingen.

– Vad som lockar en sökare och tidigare ultrakarismatiker? Det finns något bestående och äkta i den lutherska kyrkan. Mitt i dess normer och former finns en oerhörd trygghet.

Du verkar rätt nöjd med tillvaron?

– Kanske är det så att jag hittat min fackla, att vara ”missionär för ett bättre liv med stora lycka och mer harmoni”.

för en del människor är lyckligare, mer harmoniska och framgångsrika än andra. Och varför vissa företag har större framgång än andra.

En bok han uppger banade vägen var **Stephen R Coveys** *The 7 Habits of Highly Effective People*, i svensk översättning *Att leva och verka till 100 procent*.

– I den boken tyckte jag mig hitta en världsbild som stämde med min egen.

Hur då?

– Det ena är att fokusera på sådana saker man själv kan bestämma över och låta allt annat rinna av. Jag kan ju exempelvis inte bestämma om eller påverka min barndom längre.

– Det andra är att vi är inte bestämda av det vi gjort hittills i livet. Utan vår identitet definieras av vad vi väljer att göra härnäst. I den stund jag går ut från tingsrätten och är konkursförklarad är det upp till mig att bestämma hur jag ser på min

framtid. Ser jag det som att backspegeln är större än vindrutan, så blir ju backspeglens större.

Lasse Wendelin talar inför och coachar såväl profana som kyrkliga grupper. Han arbetar från och till med bland annat ledarskapsutbildningar och strukturkonsultation inom Borgå stift.

– När det handlar om en kristen publik frågar jag först om de vill att jag ska hänvisa till det kristna budskapet eller inte. Lasse Wendelin menar att den kristna förkunnelsen fått en slagsida mot dogmer.

– Var finns den praktiska teologin? Vi är fulla av bibeltexter, men var finns den praktiska levnadskonsten i förkunnelsen?

– Mitt budskap är att istället för att hita en massa anekdoter och predika om Bibelns berättelser så ska man ännu mer försöka hjälpa människor i det vardagliga. Hur ska jag föra mitt liv i morgon, för

Nederveter församling vill utreda gemensamt bygge med kommunen

FASTIGHETER. Både församlingshemmet och skolan i Nedervetil lider av luftproblem. I en skrivelse till kommunen föreslår församlingsrådet därför att man utreder att bygga gemensamma utrymmen.

– Både kommunen och församlingarna har knappa resurser och om det finns utrymmen med låg användningsgrad kunde man samarbeta så att båda parter vinner på arrangemang- et, säger **Kari Harju**, ekonomichef i Kronoby kyrkliga samfällighet till Österbotens Tidning.

Utrymmen som skolan och församlingen kunde samsas om är kök, matsal och festsal. Under vardagarna skulle de användas av skolan och under veckosluten av församlingen.

KARI HARJU. FOTO: JOHAN SANDBERG/ARKIV

Harju understryker att det här inte är ett sätt för församlingen att bakvägen komma in i skolan och omvända skolbarnen.

– Jag hoppas att folk inte missförstår saken så. Det handlar endast om en vettig användning av resurser och utrymmen, säger han. Harju som också sitter i kommunstyrelsen i Kronoby vill tänka kreativt för att

både församling och kommun ska kunna hantera de framtida utmaningarna. Han säger att han kommer att jäva sig när frågan kommer upp i styrelsen.

Enligt ÖT har församlingen nu tillsatt en arbetsgrupp som ska ta reda på vad de anställda och de som använder församlingshemmet anser. Arbetsgruppen ska också ta reda på erfarenhe-

terna från motsvarande arrangemang på annat håll. I Toholampi och Sysmä delar församlingarna utrymmen med kommunen.

Tf kommundirektör **Malin Brännkärr** i Kronoby säger i ÖT att hon tycker initiativet är intressant och värt att ta på allvar. Ifall det blir verklighet utgår hon från att kommunen bygger och att församlingen blir hyresgäst.

KYRKPRESSEN REDAKTIONEN

Ansvärig chefredaktör
May Wikström
tfn 040 153 0313
may.wikstrom@kyrkpressen.fi

Redaktionen i Helsingfors
Sandvikskajen 13
00180 Helsingfors
tfn (09) 612 615 49/
040 831 6545
redaktionen@kyrkpressen.fi

Redaktionen i Österbotten
Normalmngatan 21 A,
68600 Jakobstad

tfn 040 831 3599
Redaktörer e-post:
fornamn.efternamn@kyrkpressen.fi

Ulrika Hansson
tfn 040 831 6322
Christa Mickelsson
(tjänstledig)

Johan Sandberg
(Österbotten)
tfn 040 831 3599
Nicklas Storbjörk
tfn 040 831 6545
Sofia Torvalds
tfn 040 831 6748

Emelie Wikblad
tfn 040 831 6836
Webbredaktör:
webred@kyrkpressen.fi

Layout: Malin Aho
tfn 040 831 6902

Utgivare: Fontana Media Ab
Bank: Danske Bank
IBAN: FI34 80001301158540
BIC: DABAFIHH

Paradbild: Janne Löf
Tryck: Botnia Print, Karleby

ADRESSÄNDRING

Kyrkpressen är en gåva till dig från din församling!

I regel uppdateras din adress också i Kyrkpressens adressregister när du gör en flyttanmälan. I annat fall, vänligen kontakta din församling. Om du beställer Kyrkpressen privat kontakta du oss: prenumeration@kyrkpressen.fi.

KYRKPRESSEN ANNONS

Annonredaktör:
Erika Rönngård
tfn 040 831 6614,
annons@kyrkpressen.fi

Annonsspriser:
Färg 2,05 €/spmm
Svart-vit 1,65 €/spmm
• **Moms 24%**

Radannonser:
4,50 €/rad inkl. moms.
Familjeannonser:
1 €/spmm inkl. moms.

Lämnas in din annons på kyrkpressen.fi helt utan extra kostnad.

För familje- och radannonser per telefon, mejl eller post tillkommer 5 euro i serviceavgift.

Annonssdeadline torsdag klockan 12 veckan före utgivning.

Annonnsförläggning:
fornamn.efternamn@kyrkpressen.fi

Ludvig Andersson,
tfn 044 050 3020,

Jonny Åstrand,
tfn (06) 347 0608,
eller 0500 924 528,
fax (06) 347 1018

Prenumerationsspriser:
Finland & Norden 65 €
Utländat 84 €

ISSN 0356-1275